

HÖGSTA DOMSTOLENS

BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 10 december 2009

Ö 1033-08

KLAGANDE

UA

Ombud: Advokat MS-J

SAKEN

Rättshjälp

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Svea hovrätts beslut 2008-02-05 i mål FT 5472-07

_____

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen undanröjer hovrättens beslut och återförvisar målet till hovrätten för förnyad behandling.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

UA har yrkat att hon ska beviljas rättshjälp i hovrättens mål och att advokaten MS-J ska förordnas till rättshjälpsbiträde.

SKÄL

I tingsrätten dömdes UA för ringa misshandel till dagsböter och förpliktades att utge skadestånd till målsäganden med 500 kr jämte ränta. Målsäganden, för vilken målsägandebiträde förordnats, hade yrkat skadestånd med 10 000 kr. Skadeståndstalan handlades i tingsrätten tillsammans med brottmålet (22 kap. 1 § rättegångsbalken) och vid huvudförhandlingen bestod tingsrätten av en lagfaren domare och tre nämndemän (1 kap. 3 b § första stycket rättegångsbalken).

Tingsrättens dom har vunnit laga kraft i ansvarsdelen medan målsäganden har överklagat domen såvitt avser skadeståndet och yrkat att detta ska bestämmas till det i tingsrätten begärda beloppet. I hovrätten har UA

bestritt ändring av tingsrättens dom och yrkat att hon beviljas rättshjälp i målet. Hovrätten har meddelat prövningstillstånd och i det överklagade beslutet avslagit UAs ansökan om rättshjälp. Vid sin prövning har hovrätten tillämpat 11 § 4 rättshjälpslagen (1996:1619), enligt vilken bestämmelse det krävs särskilda skäl för att bevilja rättshjälp i en angelägenhet som i tingsrätt ska avgöras av en lagfaren domare enligt 1 kap. 3 d § rättegångsbalken. Som skäl för att tillämpa bestämmelsen har hovrätten anfört att målet i tingsrätten skulle ha handlagts enligt nämnda bestämmelse om det inte hade behandlats i samband med brottmålet.

En fråga i målet är vilken handläggningsform som ska tillämpas i hovrätten när endast enskilt anspråk i anledning av brott överklagas och denna talan i tingsrätten har förts i samband med åtalet för brottet.

Om en brottmålsdom överklagas endast i fråga om enskilt anspråk ska målet i hovrätten enligt 51 kap. 30 § rättegångsbalken behandlas som tvistemål. Ett sådant tvistemål ska, oavsett anspråkets storlek, i hovrätten handläggas som ett ordinärt tvistemål och inte som ett s.k. småmål, eftersom målet i tingsrätten inte har handlagts av en lagfaren domare enligt 1 kap. 3 d § rättegångsbalken utan i den för brottmål stadgade ordningen (se prop. 1993/94:26 s. 30 samt Renfors och Sverne Arvill, Rättshjälpslagen och annan lagstiftning om rättsligt bistånd, 2 uppl. 2006, s. 247; jfr även prop. 1973:87 s. 176 f.).

Det förevarande målet ska således i hovrätten handläggas som ett ordinärt tvistemål. Det var därmed fel av hovrätten att vid prövningen av UAs

ansökan om rättshjälp tillämpa 11 § 4 rättshjälpslagen. Vid sådant förhållande bör en förnyad prövning av rättshjälpsfrågan ske i hovrätten. Hovrättens beslut ska därför undanröjas och målet visas åter till hovrätten.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Gertrud Lennander, Dag Victor, Per Virdesten (referent), Gudmund Toijer och Stefan Lindskog
Föredragande revisionssekreterare: Joanna Gerholm